

Na dvanáctce nejsou jen Modřany

V městské části na jihu Prahy se rozkládá divoká příroda, ale i sídliště s desítkami tisíc obyvatel

PRAHA Když se řekne Praha 12, mnozí Pražané i „náplavy“ si ji spojí jen s Modřany a tamní roklí. K dvanácté městské části však patří ještě Komořany, Kamýk, Cholupice a Točná. A každá čtvrť je jiná než ostatní. Zatímco v posledních dvou jmenovaných, stále spíše venkovských částech, žijí pouhé stovky obyvatel, Kamýk díky sídlištím Lhotka a Libuš obývá přes sedm tisíc lidí. Komořany jsou hlavně sídlem Českého hydrometeorologického ústavu a zahrádkářských kolonií.

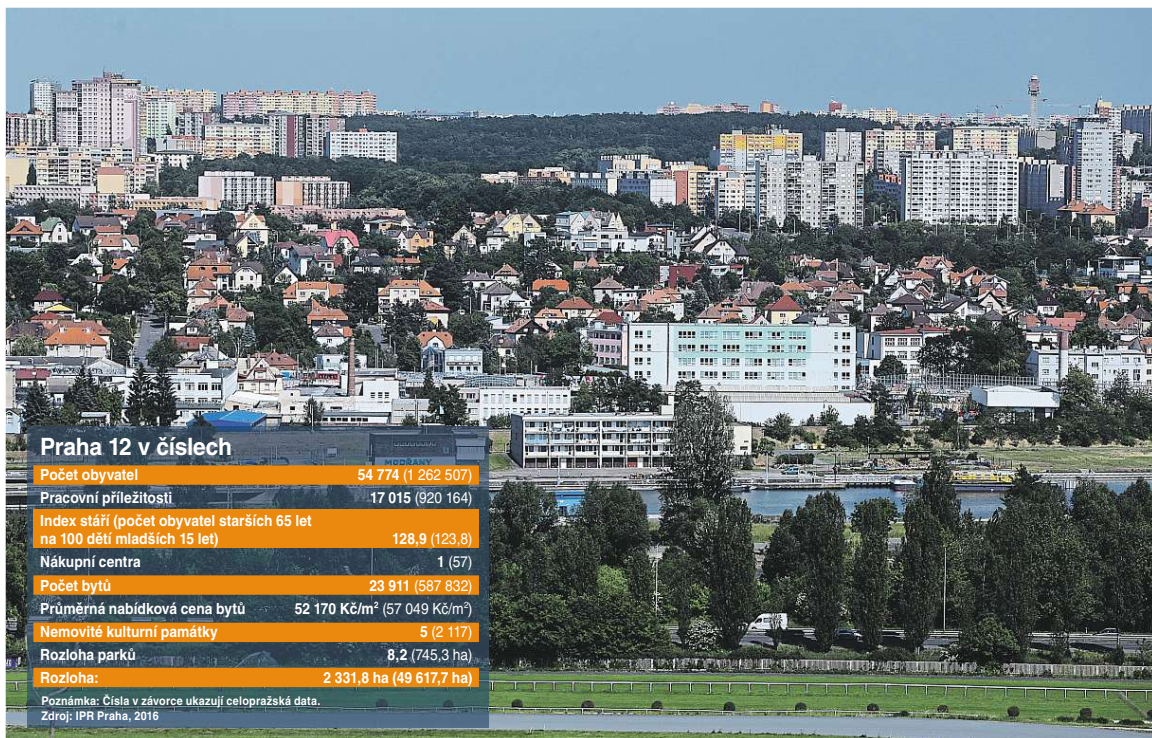
Přesto jednoduchá rovnice „Praha 12 rovná se Modřany“ není daleko od pravdy. „Modřany jsou jádrem, mají nejdelší historii a žije v nich nejvíce obyvatel,“ říká sociolog Tomáš Kostecký. Obyvatelé Modřanům začali přibývat hlavně v 70. a 80. letech minulého století se vznikem nových sídlišť. „V roce 1991 dosáhl počet obyvatel Modřan dvaatřicet tisíc a od té doby zůstává víceméně stabilní,“ dodává Kostecký. Celkem je „dvanáctka“, která se rozkládá na jihu Prahy a na pravém břehu Vltavy, domovem téměř pětapadesáti tisíc lidí.

Modřany plné vína i cukrovinek

K historii Modřan neodmyslitelně patří víno. Nejstarší prameny vinohradu poprvé zmiňují už v roce 1178. V dobách největší slávy na sklonku 19. století se na dvou hektarech pěstovalo 18 827 vinných keřů – modré burgundy, tramínu anebo ryžlinku. Vinohrad přečkal zkázu a nedávno byl na menší ploše obnoven. Důkladnou rekonstrukci prošel také viniční domek z počátku 19. století. Po renovaci se otevřel v roce 2014 a slouží radnici Prahy 12.

Zemědělskou minulost Modřan připomínal i cukrovar. V době vzniku v druhé polovině 19. století byl jeden z největších podniků svého druhu v Čechách a do Modřan přivedl železnici i vodovod. Na sklonku 19. století závod odebíral cukrovou řepu ze 602 hektarů polí v okolí Lahovic a dalších lokalit. Dvouocasý lev na výrobcích cukrovaru se navíc stal symbolem českého podnikání. V roce 1933 se zde rozjela výroba limonád, sodovek, šumének Rarach či čajových kostek „Elča“ s rumovou nebo citrónovou esencí. Závod byl po roce 1990 privatizován a později byl stržen.

Úspěšná byla i slavná čokoládovna Orion. U jejího zrodu stál v roce 1891 cukrář František Maršner na Královských Vinohradech, v roce 1932 se však provoz stěhoval do Modřan. Fabrika v roce 1947 prošla znárodněním, ale s Modřany byla spojená až do roku 2004. Pak priva-

Praha 12 v číslech

Počet obyvatel	54 774 (1 262 507)
Pracovní příležitosti	17 015 (920 164)
Index stáří (počet obyvatel starších 65 let na 100 dětí mladších 15 let)	128,9 (123,8)
Nákupní centra	1 (57)
Počet bytů	23 911 (587 832)
Průměrná nabídková cena bytů	52 170 Kč/m ² (57 049 Kč/m ²)
Nemovitá kulturní památky	5 (2 117)
Rozloha parků	8,2 (745,3 ha)
Rozloha:	2 331,8 ha (49 617,7 ha)

Poznámka: Čísla v závorce ukazují celopražská data.
Zdroj: IPR Praha, 2016

Seriál

Život v městských částech

Seriál MF DNES představuje život, zajímavosti, lokální specifika i aktuální data ve dvanácti městských částech. Tímto dílem seriál končí.

tizovanou čokoládovnu majitel přestěhoval do Olomouce.

Další společnosti dal základ Miroslav Vinopal, když ve vinohradském čínžaku v roce 1922 smontoval dva rentgenové přístroje. Tím podnikem je výrobce a prodejce zdravotních přístrojů META. Po roce 1948 se sloučil s dalšími závody, přejmenoval se na Chiranu a stal se jedním z největších podniků svého druhu v ČSSR. Ani ten už na původním místě nenajdeme.

Skvělá příroda, kultury málo

„Na Modřanech se mi líbí hlavně jejich příroda, taková Modřanská rokle nebo cyklostezka jsou v teplejším počasí prvními místy, kam mířím po práci. Na druhou stranu zde chy-

bí větší kulturní vyžití. Třeba letní kino, festival a podobně, to by vůbec nebylo od věci,“ míní šestadvacetiletá programátorka Markéta Dvořáková.

A dvaatřicetiletá Petra Kastnerová, administrativní pracovnice na rodičovské dovolené, s ní souhlasí. V Praze 12 bydlí téměř třicet let. „Školu a školku mám hned u domu, polikliniku a obchody pár stanic MHD. A af chceme jít do lesa, na kolo, nebo na sportovní kurz, je toho na dvanáctce dostatek. Horší je, když chce člověk zajít do hospůdky,“ říká Kastnerová.

Do místních hospod si prý kvůli nízké kvalitě netroufá. K nabídce kultury dodává, že Praha 12 nemyslí na mladé lidi. „Dost akcí se pořádá pro děti a snad i pro seniory, ale asi jsem rozmlazněná z Vršovic. Tam lidé žijí společenštěji a zkrátka jinak. Nejvíce mi vadí, že je tu spousta narkomanů a skoro v každém paneláku bydlí dealer. Nikdo to neřeší. Policie o nich ví a to je vše,“ kritizuje Kastnerová. Jiní obyvatelé zmiňují i špatné dopravní spojení do centra. „Je to cena za to, že tu máme krásnou přírodu a klid,“ poukazuje však Dvořáková.

Praha 12 Pohledem starosty

„Na Praze 12 nejvíce obdivuji rozmanitost. Kamkoliv vyrazíte, objevíte nějaký sad, louku nebo les. Při procházce kolem vody a starou zástavbu nebo na výletě na Točnou lesem přes Cholupice, kde jsou jak milé hospůdky, tak téměř divoká příroda, si uvědomíte, jak je dvanáctka různorodá a zajímavá. V původní části Modřan objevíte krásné honosné vily, přičemž mnohé pamatují významné osobnosti. Samozřejmě zde máme rozsáhlé sídliště, moderní obchody a uličky s naměstnanými auty – modernizaci, která se snad žádné větší městské části nevyhnula. A probíhá tu i další zástavba. Je to vývoj, který se snažíme umravnit, ale asi jej nezastavíme. Lidé na tomto území ostatně sídlili již v době bronzové. Napsat, co bych změnil, teď asi neumím. Mám to tu prostě rád. A když máte něco rádi, máte to rádi i s chybami.“

Milan Marušík (ANO)
starosta městské části

„Na Točné jste v Praze a zároveň na vesnici“

PRAHA Jádrem dvanácté městské části jsou Modřany, ty přitom až do 19. století byly malou vesnicí jižně od metropole. Nebyly v tom samy. „Území dnešní Prahy 12 vůbec bylo velmi dlouho mimo Prahu,“ říká ředitel Sociologického ústavu Akademie věd ČR Tomáš Kostecký.

Jak se tedy měnily hranice městské části, která dnes hraničí se Středočeským krajem?

Některé malé části dnešního Kamýku byly sice k Praze připojeny už v roce 1922, ale Komořany a Modřany se součástí Prahy staly až v roce 1968, Cholupice a Točná pak dokonce až v poslední vlně připojování příměstských obcí v roce 1974.

Jaci tam žijí obyvatelé?

Demograficky jsou téměř reprezentativním vzorkem pražské populace a ve většině svých charakteristik se nijak zvlášť neliší od průměru.

Výrazněji specifické je tam jen zastoupení cizinců. Jejich podíl na populaci Prahy 12 je 8,4 procenta, což je méně, než činí pražský průměr 13,6 procenta. Na druhou stranu je Praha 12 obdobně jako přilehlá Praha-Libuš oblíbeným domovem Vietnamců. Téměř každý čtvrtý cizinec žijící v Praze 12 je Vietnamec.

Čím je Praha 12 ještě zajímavá?

Díky specifickému historickému vývoji se v ní prakticky nevyskytují čínžovní bytové domy. Lidé tam bydlí buď v rodinných domech, nebo na sídlištích. Je to také jeden z největších obytných souborů v Praze, který není přímo napojen na metro. Je to rovněž čtvrtá největší městská část v Praze. Velkou část přitom zabírají nezastavěné plochy, především lesy a pole. Pokud chcete zažít pocit, jaké to je být zároveň v Praze a zároveň na vesnici, lze doporučit výlet do Točné. (kh)